

SPRÁVA
HLAVNEJ KONTROLÓRKY O VÝSLEDKU KONTROLY
č. 1/2021

Predkladá:

Mgr. Margita Šefčíková
hlavná kontrolórka mesta Spišské Vlachy

Materiál obsahuje:

1. Správa o výsledku kontroly č. 1/2021

Hlavná kontrolórka mesta Spišské Vlachy na základe žiadosti primátora mesta zo dňa 29.1.2021 v súlade s ust. § 18f ods. 1 písm. h/ zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení vykonala

„Kontrolu výberového konania na obsadenie funkcie riaditeľa/riaditeľky Základnej školy na ul. Komenského 6, Spišské Vlachy“

I. VŠEOBECNÉ NÁLEŽITOSTI

Oprávnená osoba:	Mgr. Margita Šefčíková, hlavná kontrolórka mesta Spišské Vlachy
Kontrolovaný subjekt:	Mestský úrad Spišské Vlachy, SNP 34, Spišské Vlachy, IČO: 00329657 Rada školy pri ZŠ – Komenského 6, Spišské Vlachy
Označenie kontroly:	<u>Kontrola výberového konania na obsadenie funkcie riaditeľa/riaditeľky Základnej školy na ul. Komenského 6, Spišské Vlachy</u>
Cieľ kontroly:	preveriť priebeh výberového konania na obsadenie funkcie riaditeľa/riaditeľky Základnej školy na ul. Komenského 6, Spišské Vlachy (ďalej len „výberové konanie“)
Kontrolované obdobie:	rok 2020
Miesto a čas vykonania kontroly:	Mestský úrad Spišské Vlachy, SNP 34, Spišské Vlachy 29.01.2021

II. VÝSLEDOK KONTROLY – OPIS ZISTENÝCH NEDOSTATKOV,

1. Všeobecné informácie o predmete kontroly a základná právna úprava kontrolovanej oblasti

Legislatívny rámec:

- Zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o štátnej správe v školstve“)
- Zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme (ďalej len „zákon o výkone práce vo verejnom záujme“)

Obec (mesto Spišské Vlachy) zriaďuje a zrušuje podľa siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky všeobecne záväzným nariadením, pri prenesenom výkone štátnej správy, základné školy. Zriaďovateľskom pôsobnosťou obce vo vzťahu k základným školám s právnou subjektivitou sa rozumie finančné, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu, prevádzky a riešenia havarijných situácií.

V zmysle ust. § 5 ods. 1 zákona o štátnej správe v školstve platí, že školu a školské zariadenie riadi riaditeľ. Podľa § 3 zákona o štátnej správe v školstve vymenúva riaditeľa na dobu funkčného obdobia a odvoláva zriaďovateľ školy. Zriaďovateľ vymenúva riaditeľa na päťročné funkčné obdobie na návrh rady školy. Rada školy predkladá návrh na kandidáta na riaditeľa na základe výsledkov výberového konania.

Rada školy je orgánom školskej samosprávy, ktorá vykonáva svoju činnosť v škole, pri ktorej bola zriadená.

Jednou z kompetencií rady školy je uskutočnenie výberového konania na funkciu riaditeľa školy v zmysle § 3 a § 4 zákona o štátnej správe v školstve a navrhovanie kandidáta na funkciu riaditeľa. Je to veľmi dôležitý akt v procese riadenia škôl alebo školských zariadení, preto je potrebné k nemu pristupovať s veľkou zodpovednosťou. Výberové konanie sa uskutočňuje v súlade s osobitným predpisom, ktorým je zákon o výkone práce vo verejnom záujme.¹

Výberové konanie na obsadenie miesta riaditeľa školy vyhlasuje zriaďovateľ, proces výberového konania uskutočňuje rada školy. Výberovou komisiou na výberové konanie na obsadenie funkcie riaditeľa je rada školy. Organizačné zabezpečenie výberového konania a posúdenie kvalifikačných predpokladov kandidátov na obsadenie funkcie riaditeľa zabezpečuje zriaďovateľ. Od prevzatia materiálov po otvorení obálok od zriaďovateľa zodpovedá za ďalší postup Rada školy, ktorej kompetenciou je podľa § 24 ods. 5 písm. a) a písm. b) zákona o štátnej správe v školstve uskutočňovať výberové konanie a na jeho základe navrhovať kandidáta na vymenovanie do funkcie riaditeľa školy.

Podľa § 5 ods. 2 zákona o výkone práce vo verejnom záujme sa výberovým konaním overujú schopnosti a odborné znalosti uchádzača, ktoré sú potrebné alebo vhodné vzhľadom na povahu povinností, ktoré má vykonávať. Pri výberovom konaní sa musí dodržiavať zásada rovnakého zaobchádzania v pracovnoprávných a obdobných právnych vzťahoch. V súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania sa zakazuje diskriminácia aj z dôvodu manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, odborovej činnosti, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia.

III. VÝSLEDOK KONTROLY – OPIS ZISTENÝCH NEDOSTATKOV

Kontrola spôsobu zriadenia a zloženia Rady školy pri ZŠ – Komenského 6, Spišské Vlachy (ďalej len „Rada školy“)

Rada školy ako výberová komisia na výberové konanie na obsadenie funkcie riaditeľa školy môže vykonávať výberové konanie, ak bola zriadená v súlade s Vyhláškou Ministerstva školstvo SR č. 291/2004 Z. z., ktorou sa určujú podrobnosti o spôsobe ustanovenia orgánov školskej samosprávy, o ich zložení, o ich organizačnom a finančnom zabezpečení.

Za ustanovenie rady školy zodpovedá zriaďovateľ, ktorý určuje zloženie a počet členov rady školy a to s prihliadnutím na celkový počet zamestnancov školy, pričom dodržiava zásadu, že počet členov rady školy, ktorí nie sú zamestnancami školy, musí byť väčšinový.

V súlade s § 2 Vyhlášky č. 291/2004 Z. z. radu školy tvoria:

- a) dvaja zástupcovia pedagogických zamestnancov zvolení vo voľbách pedagogickými zamestnancami školy,
- b) jeden zástupca nepedagogických zamestnancov zvolený vo voľbách nepedagogickými zamestnancami školy,
- c) štyria zástupcovia rodičov zvolení vo voľbách rodičmi školy,
- d) štyria delegovaní zástupcovia zriaďovateľa.

¹ Stanislavová, M. Rada školy a výberové konanie na funkciu riaditeľa školy - 3. aktualizované vydanie, s. 38

Rada školy sa ustanovuje na svojom ustanovujúcom zasadnutí. V prípade Rady školy pri ZŠ Komenského 6 sa ustanovujúce zasadnutie konalo dňa 22.11.2017. Riaditeľka základnej školy oboznámila prítomných s priebehom a výsledkami volieb členov rady školy za pedagogických zamestnancov, nepedagogických zamestnancov, rodičov a zoznamom delegovaných členov za zriaďovateľa. Zároveň bol zvolený predseda rady školy.

Zriaďovateľ prerokoval delegovanie svojich zástupcov na zasadnutí mestského zastupiteľstva dňa 27.10.2017. K prerokovanému bodu bolo prijaté uznesenie č. 325/VII/2017.

Rada školy má 11 členov. Pre účel výberového konania na obsadenie funkcie riaditeľa školy sú členmi rady školy aj delegovaný zástupca odboru školstva okresného úradu s krajskou pôsobnosťou a delegovaný zástupca Štátnej školskej inšpekcie.

Kontrolou spôsobu zriadenia a zloženia Rady školy neboli zistené žiadne nedostatky, zloženie presne kopíruje zákonné znenie, ktoré zriaďovateľovi nedáva priestor na svojvôľu.

Kontrola spôsobu vyhlásenia výberového konania a dodržania zákonných lehôt

Zriaďovateľ má povinnosť sledovať ukončenie funkčného obdobia riaditeľa, aby v dostatočnom predstihu zabezpečil výberové konanie na obsadenie pozície riaditeľa školy tak, aby mohli byť dodržané lehoty ustanovené zákonom o výkone práce vo verejnom záujme.

Výberové konanie vyhlasuje zriaďovateľ v tlači alebo v iných všeobecne prístupných prostriedkoch masovej komunikácie, ktorými sú najmä televízia, rozhlas a internet. Výberové konanie na miesto štatutárneho orgánu vyhlasuje zriaďovateľ, do ktorého pôsobnosti zamestnávateľ, u ktorého bude funkciu štatutárneho orgánu vykonávať, patrí. Výberové konanie sa vyhlasuje **najmenej tri týždne pred jeho začatím** (§ 5 ods. 3 zákona o výkone práce vo verejnom záujme).

Dňa 03.11.2020 bolo na webovom sídle mesta uverejnené vyhlásenie výberového konania na obsadenie funkcie riaditeľa/riaditeľky Základnej školy na ul. Komenského 6, Spišské Vlachy. Predmetné vyhlásenie bolo dňa 3.11.2020 taktiež zverejnené prostredníctvom portálu www.profesia.sk a www.edujobs.sk

Keďže výberové konanie sa uskutočnilo dňa 18.12.2020, možno konštatovať, že bol dodržaný termín v zmysle § 5 ods. 3 zákona o výkone práce vo verejnom záujme.

S ohľadom na skutočnosť, že povinnosťou zriaďovateľa je posúdiť kvalifikačné predpoklady kandidátov na obsadenie funkcie riaditeľa, uskutočnilo sa dňa 30.11.2020 otváranie doručených obálok k výberovému konaniu, pričom bola spísaná zápisnica, ktorá bola predložená ku kontrole. Prítomní skonštatovali, že do výberového konania sa prihlásili dve kandidátky, ktoré zároveň splnili požadované kritéria.

Uchádzača, ktorý spĺňa predpoklady, výberová komisia pozve na výberové konanie najmenej sedem dní pred jeho začatím s uvedením dátumu, miesta a hodiny výberového konania. Kontrolou bolo overené, že uvedený termín bol pri kandidátkach dodržaný.

Kontrolou spôsobu vyhlásenia výberového konania a dodržania zákonných lehôt neboli zistené nedostatky.

Kontrola obsahu oznámenia o vyhlásení výberového konania

Oznámenie o vyhlásení výberového konania obsahuje náležitosti upravené v § 5 ods. 3 písm. a – f) zákona o výkone práce vo verejnom záujme v spojitosti s § 4 zákona o štátnej správe v školstve.

Medzi nevyhnutné náležitosti patrí:

1. názov zamestnávateľa – školy, vrátane obce / mesta, kde je sídlo zamestnávateľa,
2. funkciu, ktorá sa obsadzuje výberovým konaním,
3. kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky na vykonávanie funkcie riaditeľa školy podľa zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
4. iné kritéria a požiadavky v súvislosti s obsadzovanou funkciou,
5. zoznam požadovaných dokladov,
6. predloženie návrhu koncepcie rozvoja školy,
7. dátum a miesto podania žiadosti o účasť vo výberovom konaní.

Kontrolou obsahu oznámenia o vyhlásení výberového konania neboli zistené nedostatky.

Kontrola priebehu výberového konania

Rada školy by mala po dohode určiť formu, akou sa uskutoční výberové konanie. Dňa 9.12.2020 sa uskutočnilo zasadnutie Rady školy, v rámci ktorého boli členovia oboznámení s výsledkom otvárania obálok doručených k výberovému konaniu a súčasne dohodli postup výberového konania, ktorý je zaznamenaný v zápisnici zo zasadnutia.

Samotný priebeh výberového konania vrátane výsledkov tajného hlasovania je zaznamenaný v zápisnici, ktorú svojim podpisom potvrdili všetci členovia výberovej komisie, s výnimkou jedného neprítomného člena. V dôsledku hlasovania, ktoré sa skončilo rovnosťou hlasov pre obe kandidátky, Rada školy nenavrhol zriaďovateľovi kandidáta na vymenovanie do funkcie riaditeľa školy, ale uložila vyhlásiť nové výberové konanie.

Kontrolou neboli zistené nedostatky v priebehu výberového konania.

Preverenie skutočností uvedených v „Otvorenom liste primátorovi mesta Spišské Vlachy, členom MZ v Spišských Vlachoch“, doručenom dňa 26.1.2021 na Mestský úrad Spišské Vlachy (ďalej len „list“)

Na základe požiadavky primátora mesta na vykonanie kontroly výberového konania s bližším zameraním sa na skutočnosti uvedené v otvorenom liste, bolo do obsahu kontroly zaradené aj písomné podanie podpísané kolektívom pedagogických zamestnancov ZŠ Komenského 6, Spišské Vlachy.

Preverenie obsahu listu neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by mohli byť predmetom kontroly. List celkovo svojím obsahom možno hodnotiť ako vyjadrenie podpory súčasnej riaditeľke základnej školy v nadväznosti na uskutočnené výberové konanie, ktorým sa pre rovnosť hlasov pri voľbe nepodarilo obsadiť funkciu riaditeľa. Zároveň obsahovo ale aj využitou formou vyznieva ako prejav nespokojnosti voči zriaďovateľovi.

Z hľadiska predmetu kontroly považujem za potrebné vyjadriť sa len k skutočnostiam uvedeným v úvode listu. V druhej vete sa spomína „netransparentná príprava prvého kola výberového konania“, ktoré sa nie len pripravilo ale aj uskutočnilo dňa 18.12.2020 za účasti delegovaného zástupcu odboru školstva okresného úradu s krajskou pôsobnosťou a delegovaného zástupcu Štátnej školskej inšpekcie. Konštatovaná „netransparentnosť“ nie je ďalej v liste podporená žiadnym vecným zdôvodnením, ktoré by bolo možné kontrolou preveriť. Zároveň v zápisnici z výberového konania sa konštatuje, že „výberové konanie prebehlo podľa dohodnutých pravidiel a v zmysle platnej legislatívy“. Tento výrok je súčasťou uznesenia, ktoré bolo prijaté všetkými členmi Rady školy, nevynímajúc pedagogických zamestnancov.

Pokiaľ ide o namietané zloženie výberovej komisie (3. odsek, 1. veta listu „vo výberovej komisii na voľbu riaditeľa školy majú učitelia len 2 hlasy z 11“) treba upozorniť, že štruktúra zloženia rady školy je daná zákonom o štátnej správe v školstve (§ 25). Nespokojnosť pedagogických zamestnancov v tomto prípade nie je vôbec na mieste, pôsobí neprofesionálne a neeticky, keďže priamo zákon formuluje zásadu, že počet členov rady školy, ktorí nie sú zamestnancami školy, musí byť väčšinový.

IV. ZÁVER

Vykonanou kontrolou bol preverený priebeh výberového konania na obsadenie funkcie riaditeľa/riaditeľky Základnej školy na ul. Komenského 6, Spišské Vlachy. Kontrolou neboli zistené nedostatky, preto sa nenavrhujú žiadne odporúčania.

V Spišských Vlachoch, dňa 03.02.2021

Mgr. Margita Šefčíková
hlavná kontrolórka mesta Spišské Vlachy